

קול התורה

באלעד

העלון לשבת קודש

פרשת וישלח תשפ"ג

גלין מס' 1102

הדלקת נרות:

4:07

צאת השבת:

5:16

חזו"א:

5:22

ר"ת:

5:51

דבר המערכת

ויאמר נסעה ונלכח... ויאמר אליו אדוני יודע כי הילדים רכים (ל"ג, י"ב-י"א).

ביאור חכמי הדרוש כי עשו רצה שיעקב אבינו ילך עימו בצוותא, יקשור איתו קשרי ידידות חמים ופוריים ושניהם יצעדו יד ביד, בדרך אחת. על כך השיב לו יעקב אבינו ע"ה: "אני לכשעצמי אולי יכול הייתי להתמודד עם כך, אפשר שעלי לא היתה קירבתך משפיעה כל כך לרעה, על ידי שהייתי נלחם בעוז בדעותיך ועומד על דעוטי שלי. אולם "אדוני יודע כי הילדים רכים", ועל ידי התקרבותי אליך, עלולים הם לצאת לחלוטין לתרבות רעה, להיטמע בקרבך ולמות מיתה רוחנית, "ומתו כל הצאן..." כי הילדים הם עיקר חיינו ועבודתנו.

יעקב אבינו ע"ה העלה על נס את ילדיו. "הילדים אשר חנן אלוקים את עבדיך". כמונו כאבותינו הקדושים, גם אנו עומדים הכן על משמר ילדנו חינוכם הטהור ועליהם, כפח שמן טהור שראוי לחותמו בחותם תורתו של כהן גדול.

ואכן, אנו כולנו שמחה לראות שוב את מערך הרישום לתלמודי התורה ולגנים שע"י לצעירי הצאן, צאן קדשים, בניו של אבינו הזקן יעקב ע"ה, נפתח ובא בימים אלו, כפי שהתפרסם ע"י הנהלות התתי"ם, איש על מחנהו ואיש על דגלו. כאשר מנהלי התתי"ם בעירו קוראים אל ההורים לשלוח את הילדים אשר חנן אותם ה' בהם אל בתי האולפנא ומתיבתא דתשכ"ד, שם יתחילו ללמוד את סוד ה', שם יחלו ללמוד דעה ובינה, כדי שיחשבו "לעשות רצונך, אלוך, חפצתי"!

זכינו השבוע למעמד "הכנסת ספר תורה" ייחודי כאשר הוכנס ספר התורה למקום לימודם ותפילתם של צעירי הצאן בת"ת דרכי שלום". כאשר היה זה מחזה מרנין לב, לראות את צעירי הצאן צועדים אחר כבוד, בדרך ארץ ובהתנהגות למופת, כשלצידם תלמידי הכיתות הגבוהות, ההורים, המלמדים והמון העם שהצטרף, רוקדים ומפזזים בכל עוז לכבודה של תורה.

נשיא הת"ת מרן הגר"ב מאזרחי שליט"א כיבד את האירוע המרומם בהשתתפותו, ונשא דברים בשבח הת"ת המתנהל תחת הנהגתו הרוחנית, ועל כך שעל ההורים לדעת שזכו להכניס את ילדיהם לת"ת משקיע ומסור, האמון על צמיחת בניהם כשאיפתם הטהורה, בתורה ובמסור. את דבריו תיבל בביאור על פרשת השבוע הקודמת, דלכאורה קשה מדוע המלאכים זקוקים לסולם בכדי לעלות לרום מעלה, אך המתבונן בזה יראה, שדרך העולה על הסולם, שכאשר ישים מגמתו לטפס למעלה, יניח את רגלו על המדרגה התחתונה, אך את עינו יגביה לעבר המדרגה העליונה. כן הוא בעבודת ה', עלינו לשאוף ולכוון כל מגמתנו לרום המדרגה. הגר"ב מ"ש שליט"א אף הוסיף לציין לשבח את המנהל המסור לת"ת הרב ישראל אורדמן שליט"א ואת המנהל הרוחני הרב ראובן טרופ שליט"א העושה לילות כימים למען הצלחת התלמידים, יחד עם שאר רבני ואנשי צוות הת"ת. הוא אף הזכיר בארוכה בשבח הרה"ג ר' חיים בן ציון הרשלר זצ"ל (חמיו של הרב אורדמן), שספר התורה הוכנס לעילוי נשמתו ע"י אשתו מרת מרים תח"י, וכן על אביו הרה"ג ר' משה הרשלר זצ"ל, ועל גדלותו העצומה בתורה ובמצוות.

מורנו המרא דאתרא הגר"י גרוסמן שליט"א שנבצר ממנו להגיע, שיגר אגרת ברכה שהוקראה ע"י הרב מרדכי וייס שליט"א, בה האריך לבטא את הערכתו הרבה למקום שמגדלו בן תורה בכמות ובאיכות, ע"י צוות מלמדים יהודיים בשבחם. באירוע השתתפו רבנים, ראשי ישיבות, יושבי על מדין, אשי ציבור וקהל רב של הורים ותלמידים.

השבוע הושברנו בשבר וזעזוע גדול, עם הסתלקותו של הגאון רבי אופיר חי ברדה זצ"ל, רב קהילתו הקדושה וביח"ל "תפילה למשה". הרב ברדה זצ"ל, שהסתלק השבוע לאחר ייסורים רבים שקיבלם באהבה, היה תמיד היה צנוע והתנהג בפשטות מדהימה, כאשר מלבד התמסרותו הרבה לבני קהילתו, עסק הוא בכל שנות רבותיו ב"להוציא יקר מזולל" כאשר הוא זוכה להקים בתים ברים בישראל שימשיכו ללכת בדרך התורה והמצוות. רבי אופיר זצ"ל היווה דוגמה חיה ומוחשית ל"הרועה ליטרה - מסייעים בידו", בשיעבוד עצמי ללימוד התורה, בעמל ויוע בלתי פוסק בתורה, כשהיה כה פשוט אצלו, ברור ומוכן מהי חובתו בעולמם.

וכבוד גדול עשו לו במוות, כאשר אלפים יצאו ללוותו בדרכו למנוחת עולמים, כאשר לפני מסע הלווייה נשמעו דברי הספד על גדלות הנפטר זצ"ל, ע"י מורנו המרא דאתרא הגר"ש גרוסמן שליט"א, ורבותיו של הנפטר ז"ל הגאון רבי שבתי לוי שליט"א והגאון רבי עזריאל מצנור שליט"א. שהשמיעו דברי כיבושין על האבידה הגדולה לעירנו ועל כך שעל כולנו להתעורר על מה עשה ה' ככה. לאחר דברי פרידה קצרים מראה"ע הרב ישראל פרוש יצאה הלווייה לדרכה לבית העלמין החדש, שם המשיך מסע ההספדים עד לסיום הטהרה והקבורה כמנהג ישראל.

נמשיך הלאה בחינוך הבנים והבנות, ניתן דוגמה אישית לילדנו, ונזכה בקרוב להגעת עלות השחר, אז תסתיים לה המלחמה עם עשו, ועלו מושיעים בהר ציון והיתה לה' המלוכה, במהרה בימינו, בקרוב בקרוב.

שבת שלום

הרה"ג רבי משה יחיאל דדון ר"מ ישיבת "אבן האזל"

מדוע חשש יעקב אבינו להרוג את רודפיו?

שאר אדם פטורים ורשות יש לכל להורגו. ודקדקו האחרונים בדבריו דמשמע דאי"ז מצוה אלא רק רשות. ודלא כמש"כ הרמב"ם בפ"א מרוצח ה"ו שהרודף אחר חברו להורגו אפילו היה הרודף קטן הרי כל ישראל מצווין להציל הנרדף מיד הרודף ואפילו נפשו של רודף. ובאמת צ"ב מאי שנא הבא במחצת שזה רק רשות מרודף שזה מצוה על כאו"א מישראל.

וכתב האפיקי ים (ח"ב סי' מ') לבאר דשאני טובא רודף מבא במחצת ולפי דבבא במחצת באמת אין הגנב מעוניין להרוג את בעה"ב, ואדרבה ברור שהוא מעדיף שלא להיתקל בו כלל אלא דכיון שאם יתקל בו עלול להורגו לבסוף לכן נידון ע"ש סופו והותר דמו.

נמצא א"כ דאי"ז נחשב ממש דבעה"ב נרדף, ואדרבה ביכולתו של הבעה"ב להימנע מכך ע"י שיוותר על ממנו או עכ"פ שלא ילחם עמו. ולכן אין מצוה על כל ישראל להורגו אלא רק נתחדש בתורה שאין לו דמים. משא"כ ברודף רגיל שרודף אחר חברו לרצחו שאז מצווין כל ישראל להצילו.

ומעתה יש ליישב ד"ל שכל מה שמצינו דהנרדף עצמו אינו צריך לדקדק ולפגוע בא' מאיבריו זהו רק כאשר הוא ממש נרדף אבל כאשר הוא עלול להיות נרדף רק מחמת תגובת הצלה שלו (כמו בבעה"ב) בזה לא חשיב ממש נרדף וממילא גם עליו נאמר החיוב לדקדק לפגוע בא' מאיבריו, ואתי שפיר מש"כ הרא"ם דמשום כך חשש יעקב.

אכן יש לדחות הנ"ל, דהנה בהא דהנרדף אי"צ לדקדק בא' מאיבריו מצינו דהריב"ש (סי' תע"ג) ביאר זאת לפי שהנרדף בהול על חיו ואינו יכול לדקדק, אכן בחידושי מרן ר"י הלוי על הר"מ בפ"א מרוצח ה"ג כתב דאי"ז משום שהוא אנוס אלא משום דבכל הצלת חברו ההיתר להרוג את הרודף הוא משום הצלה ואם אפשר להצילו בא' מאיבריו עדיף. אבל בנרדף עצמו גדר ההיתר שלו לרצחו הוא משום דהבא להורג השכם להורג' והוא היתר מיוחד להנרדף מעבר לענין הצלה ולפיכך אינו צריך לדקדק.

ומעתה יש להקשות דכל היתרוץ הנ"ל הוא רק לשיטת הריב"ש דשייך לחלק טובא דאם הבעה"ב עצמו גורם בעקיפין את רצון הרודף להרוג א"כ לא חשיב נרדף. אבל לשיטת הגר"י הרי זהו דין בפנ"ע דהנרדף אי"צ לדקדק, וכיון שלמעשה עכשיו יעקב נרדף א"כ הדרא קושיא לדונתא.

סוגיא מהפרשה

נאמר בפרשתינו (לב-ח):
"וירא יעקב מאוד ויצר לו".
וברש": וירא שמא יהרג,

וירצ לו שמא יהרוג הוא את אחרים.

וידועה הקושיא מדוע חשש יעקב הרי היה מותר לו להרוג את עשו ואנשיו שכן איתא בסנהדרין (עב.) הבא להורג השכם להורגו, וכיון שהיו רודפים אחריו א"כ היה מותר לו להורגם.

והרא"ם כתב דאף שהיה מותר ליעקב להרוג את עשו מדינא דהבא להורג מ"מ חשש מהריגת עשו שמא יצחק שהיה אוהב את עשו ישמע ע"כ ויקללו. ומה דחשש מהריגת האחרים הוא לפי דאיתא בסנהדרין (עד.) שאם יכול להציל הנרדף ע"י שיפגע ברודף בא' מאיבריו אזי אסור להורגו. וכך נפסק ברמב"ם בפ"א מרוצח ה"ג. ולפיכך חשש יעקב שמא מתוך הבהלה לא ידקדק לפגוע בהם בא' מאיבריהם וימחר להורגם.

אלא שהקשה ע"כ בלבוש האור' דהלא דין זה של לדקדק ולהצילו בא' מאיבריו הוא רק באדם רגיל שבא להציל את חברו הנרדף, אבל לגבי הנרדף עצמו הרי אין דין זה, וכמש"כ המשנה למלך בפ"ח מחובל ה"י, אשר לפי"ז שוב צריך ביאור דכיון שיעקב עצמו היה נרדף א"כ מדוע חשש מלהרוג את אנשי עשו.

וכתב לתרץ שיעקב חשש שמא הד' מאות איש שבאו יחד עם עשו זהו בשביל להרוג את משפחתו ולא בשביל להרוג אותם, וא"כ נמצא דהוא עצמו אינו נרדף על ידו ולכן חשש להורגם מיד. ואפשר שיעקב ידע שעשו אמר "יקרבו ימי אבל אבי וגו' וידע שרק אז עשו עצמו יהרוג אותו ולפיכך חשש רק לבני משפחתו, וכנ"ל.

אכן אכתי קשיא דהנה תנן בסנהדרין (עב.) דגנב הבא במחצת נידון על שם סופו ולפיכך יהרג. ובגמ' שם אמר רבא מאי טעמא דמחצת חזקה אין אדם מעמיד עצמו על ממונו ולכן הגנב חושש מתגובת בעה"ב ועלול בסוף להורגו ולכן התירה תורה להרוג את הגנב שעלול לרצחו. נמצא דכאשר תגובתו של אדם המתגונן עלולה לגרום לגנב לרצוח הותר דאם של הגנב. וא"כ יש להקשות שכיון שמסתבר שיעקב יקום על אנשי עשו כדי להציל את משפחתו א"כ עלול אנשי עשו לרדוף את יעקב וא"כ שוב נמצא שגם יעקב ה"ה נרדף ויכול להרוג את אנשי עשו מיד. וצ"ב.

והנראה בזה דהנה כתב הרמב"ם בפ"ט מגביה ה"ז וז":ל הבא במחצת בין ביום ובין בלילה אין לו דמים אלא אם הרגו בעה"ב או

ביאורים בהלכות חנוכה

זמן ההדלקה

(א) מצווה על כל אחד להדליק נר חנוכה בזמנה, ולא לאחר את זמן ההדלקה. ויש להכין ולסדר את הנרות בחנוכה קודם זמן ההדלקה כדי שיוכל להדליק מיד בזמן ההדלקה. וזמן ההדלקה כתוב במסכת שבת דף כ"א ב', "מצותה משתשקע החמה עד שתכלה רגל מן השוק", ונחלקו הפוסקים בפירוש "משתשקע החמה", אם הוא בצאת הכוכבים או שהכונה בתחילת שקיעת החמה דהיינו בתחילת בין השמשות, שהוא כרבע שעה קודם. וכתב בשו"ע סימן תרע"ב סעיף א' מדליקין עם סוף שקיעתה לא מאחרין ולא מקדימין, וכתב המג"א בס"א א' דהיינו בצאת הכוכבים, דסוף שקיעה הוא צאת הכוכבים דאז ניכר אור הנו, והציבור עוברים ושבים אז ברחוב ורואין את הנרות ואיכא פירסום הנס. ובביאור הגר"א הביא דצריך להדליק הנרות בתחילת השקיעה ע"ש.

וכתב במ"ב ס"ק א', והשו"ע פסק כדעת הטור ועוד ראשונים דסוברים דמשתשקע החמה היינו בסוף השקיעה, אבל באמת יש הרבה ראשונים דסוברים דכוונת הגמרא הוא על תחילת שקיעה שניה והוא בערך רבע שעה קודם צאת הכוכבים, ועיין בביאור הלכה שביאר דאותם האנשים הנוהגים להתפלל מעריב בזמנו דהינו אחר צאת הכוכבים, נכון לנהוג כן ככתחילה להדליק קודם מעריב, [היינו בתחילת השקיעה ודו"ק ע"ש בביאור הלכה ד"ה ולא מקדימים ושם נראה כוונתו שמיירי רבע שעה או חצי שעה קודם צאה"כ והוא עדיין לפני סוף חצי שעה אחר השקיעה, הרי המ"ב פסק בכמה מקומות כהמנחת כהן כידוע. ומשום כך כתב קודם מעריב ולא כתב בתחילת השקיעה, וכמ"ש כאן, בשם החזו"א], וכן כתב במור וקציעה ובביאור הגר"א, [אכן יכניס בה די שמן שידלוק עד חצי שעה אחר צאת הכוכבים לחוש לשיטה השניה שזמנה הוא חצי שעה מצאת הכוכבים], וכן נהגו רבים ההולכים בשיטת הגר"א, וכן נהג הגר"ז מבריסק צ"ל ועוד.

[אכן זמן השקיעה יש להסתפק אולי הוא יורת מאוחר מהנפסד בלוחות, דהרי אין מחשיבין כלילה מרבע שעה או שלש עשרה דקות לאחר השקיעה, שהרי לגבי שבת חוששים שצאת הכוכבים הוא מאוחר יותר, וכן לגבי ילד שנולד ביום שבת עד שלוש עשרה דקות מלין אותו בשבת, וכן שמעתי מהגר"ג קרליץ צ"ל שאמר מהחזו"א דענ"ל מ"ה מיוט נחשב ספק יום לענין מילה, ולכן נכון לאחר כמה דקות מתחילת השקיעה שבלוחות].

ומרן החזון איש נהג להדליק את הנרות כעשרים דקות לאחר השקיעה כדי לצאת כל הדעות. כיון שאז הוא עדיין בתוך חצי שעה מתחילת השקיעה, והוא גם זמן צאת הכוכבים להרבה פוסקים, שזה זמן ההדלקה להרבה פוסקים, ועכ"פ הוא סמוך לזמן צה"כ והוא חשוך קצת שמועיל אז אור הנו, (ויכולים להדליק אז קודם תפילת מעריב, עיין בהל"ד ד"ה לא), אמנם הוא מפסיד את דעות הפוסקים שסוברים שצריך לכתחילה להדליק מיד בתחילת זמן ההדלקה, עיין מש"כ בסימן... ובתשובות והנהגות ח"ב סימן של"ג הביא שכן נהג להדליק האדמו"ר ר"י מגור צ"ל, ע"ש.

מתי ידליק מי שלא נמצא בבית בזמן ההדלקה:

(ב) מי שהוא טרוד ואינו יכול להיות בביתו בזמן ההדלקה, יכול להדליק מפלג המנחה ואילך, שהוא שעה ורבע זמנית קודם צאת הכוכבים, וכתב שם שהוא לפי שעות זמניות ע"ש. [וזה כשעה וחמש דקות בלבד קודם השקיעה. והנה בסימן רל"ג סק"ד הביא שיש דעות שפלג המנחה הוא שעה ורבע קודם השקיעה]. והוא כשעה וכמה דקות קודם השקיעה לפי השעון שלנו. וכינס שמן כדי שידלוק הנו עד חצי שעה לאחר זמן ההדלקה, ויברך על הדלקה זו. עיין בפר"ח ובמחצית השקל סימן תרע"ב, וכן פסק במ"ב ס"ק ג', ומפלג המנחה נחשב

הדלקה בזמנה כמו בשבת (ואף שיש לחלק בסברא). ועיין בשו"ת שבט הלוי ח"א סימן קפ"ח ח"ג סימן פ"א שהביא מכמה פוסקים שנראה שאין לברך על ההדלקה בזמן הזה, ועכ"פ ברכת שעשה ניסים לא יברך מפלג המנחה, ונשאר בצ"ע על המ"ב בסימן תרע"א ס"ק ג' ובשעה"צ ס"ק ה' שכתב שיברך על ההדלקה אז, (וכתב שכן משמע מהמג"א שלדעה ראשונה לא יברך, ודייק ממש"כ המג"א שם בס"א א' ממסכת סופרים, מצות הדלקתו משתשקע החמה, ואם הדליקו ביום אין נאותין ממנו ואין מברכין עליו שכן אמרו אין מברכין על הנו עד שיאורו לאורו, ולכאורה אם הדליקו ביום מדוע אסור להנהות ממנו הרי אין שום מצווה בו, וביאר בפרמ"ג דבע"כ הכונה שהדליקו מפלג המנחה, שאז יש בו מצווה ואין נאותין ונהנין ממנו אבל גם אין מברכים עליו, וצ"ב החילוק דאם יוצאים בהדלקה לכאורה גם אפשר לברך ע"ז, ואולי כיון שאי"ז מצווה בשלימות אין מברכים ע"ז וצ"ב, וצ"ע מש"כ שאם הדליקו ביום אין נאותין ממנו, מדוע אסור להנות מזה, אמנם במחצית השקל שם כתב להדיא דגם למג"א מברך על ההדלקה, ונראה מדבריו דמש"כ המג"א שלא יברך זה רק קודם זמן ההדלקה ולא מפלג המנחה ע"ש). אמנם נראה בפוסקים וכן במ"ב שכתב סתם ויכול לברך, דמברך גם ברכת שעשה ניסים לאבותינו וכן ברכת שהחיינו ביום הראשון של חנוכה.

זמן ההדלקה כשיום הראשון חל בשבת

ועיין בשדי חמד מערכת חנוכה אות ט"ז שהביא מספר שארית יעקב שהקשה, איך מברכים שהחיינו כשחל יום ראשון של חנוכה בשבת דמדליקים ביום ששי מבעוד יום, ותירץ דחצי שעה קודם הלילה שמקבל אז תוספת שבת והוא לילה להרבה דברים, יכול לברך שהחיינו. עוד תירץ דכיון דאי אפשר בענין אחר, חשוב זמן מצותה ויכול לומר שהחיינו וקימנו והגיענו לזמן הזה. ולכאורה מכל זה נראה דאם מדליק קודם הזמן הזה מפלג המנחה, שאי"ז זמנה וגם יכול להדליק אח"כ, אינו יכול לברך שהחיינו דעדיין אי"ז חנוכה, וא"א לומר לזמן הזה, וכן אין מברך אז ברכת על הניסים שאין זה זמן חנוכה. וגם אין מברכים על ההדקה, לכא' אין יוצא בהדלקה קודם פלג המנחה, עיין... אמנם להרבה דברים חשיבין פלג המנחה כלילה, עיין בשו"ע סימן רל"ג לגבי תפילת מעריב וק"ש, ובסימן רצ"ג סעיף ג' פסק שמי שהוא אנוס יכול להתפלל מעריב של מוצאי שבת מפלג המנחה ולהבדיל מיד. ועיין בשו"ע סימן תרצ"ב סעיף ד' דמי שהוא אנוס קצת יכול לקרא קריאת המגילה מפלג המנחה, ובפסחות נראה בשו"ע דיכול לברך אז שהחיינו על קריאת המגילה. ועיין בסימן תרצ"ג במ"ב ס"ק ד' דכתב דאומר על הניסים בתפילה גם קודם הלילה, וע"ש בשעה"צ ס"ק ו', ולכאורה ה"ה שמברך בזמן ההדלקה מפלג המנחה ברכת על הניסים וברכת שהחיינו. והיינו דפלג המנחה נחשב כבר כעבר. וראינו שיש שני חלקים ביממה, חלק היום וחלק ששייך ללילה, ואף שברוב הדברים נחשב לילה רק מצאת הכוכבים, יש דברים שלילה נחשב מהזמן של סדר הלילה, שהוא מהערב שהוא פלג המנחה, [וכעין זה מצאנו בק"ש של ערבית שאינו בזמן צה"כ אלא בזמן שמתחיל סדר הלילה, ולכן קוראים ק"ש קודם צה"כ משעה שהכהנים נכנסים לאכול לתרומה ושאר הזמנים המפורטים בתחילת מסכת ברכות, ראה מש"כ בשערי שלמה תחילת מסכת ברכות]. ואפשר שבנרות חנוכה שתיקנו כנגד הנרות של בית המקדש שהדליקו אותם בערב קודם הלילה, מדליקים מתחילת הערב ולא דוקא מצה"כ, ולכן נר חנוכה אפשר להדליק בשעת הצורך מפלג המנחה שנחשב כבר כעבר.

(ג) ונראה שנכון שיתפלל תפילת מנחה קודם ההדלקה שאחרי ההדלקה הרי זה אצלו כבר כלילה לגבי חנוכה, ואין יתפלל אח"כ מנחה, והרי זה תרת"י דסדרי, כמש"כ במ"ב סימן תרע"ט ס"ק ב' לגבי הדלקה של ערב שבת, שיתפלל

מנחה קודם הדלקת נרות שבת כדי שלא יהיה תרת"י דסדרי, (ואף שאינו דומה לגמרי, ששם מדליק סמוך ללילה ולא מפלג המנחה), וע"ש בשעה"צ ס"ק ז' דכ"ש כשמדליק מפלג המנחה בעוד היום גדול דסמוך ע"ז שהוא לילה. ויש לדון אם יש תפילה בציבור רק לאחר זמן ההדלקה אם יתבטל משום כך מתפילה בציבור, ועיין בכה"ח ס"ק ע"ט שכתב שיתפלל אח"כ. ועיין בספר שלמי תודה סימן כ"ט ס"ק ה' שכתב שאם יום הראשון של חנוכה בערב שבת, שלא יאמר על הניסים בתפילת מנחה זו, ויש לדון בזה ואכמ"ל.

(ד) ומי שלא יהיה בביתו מפלג המנחה, ועדיף הדלקה מפלג המנחה לבד מאשר הדלקה ע"י אשתו או שליח אפילו שליח, שהוא כפועל שכתב במחנה אפרים שיש פועל כדי בעה"ב, בזמן השקיעה), עד אחר זמן ההדלקה, כל אחד לפי הזמן שלו, (או בזמן שקיעת החמה או בזמן צאת הכוכבים), תדליק אשתו בעבורו את הנרות בזמן ההדלקה כמו שהוא נוהג כ"פ, ותברך ותוציא את בני המשפחה, דאשה יכולה להוציא בני ביתה בהדלקה, כמבואר בסימן תרע"ה סעיף ג' ע"ש, דהעיקר הוא להדליק בזמן, אלא שמצווה בו יותר מבשלוחו אפילו מאשתו, כמבואר במ"ב סימן תרע"ז ס"ק י"ב, ובבה"ל שם סעיף ג' ד"ה ולהדליק ע"ש. ועיין בב"ח סימן תרע"ה ד"ה ולא שתדליק האשה ולא שכנו ע"ש. אבל אם הוא אינו יכול להדליק בזמן תקנת חכמים צריך לשלוח שליח שידליק בעבורו בזמן, וזה עדיף מהדין של מצווה בו יותר משלוחו, [ובמק"א ביארנו גדר מצווה בו יותר משלוחו], וגם עיקר חיוב ההדלקה הוא על הבית וצריך להדליק שם בזמן. [ולגבי ברכת השליח על ההדלקה, עיין במ"ב סימן תרע"ה ס"ק ט' שכתב שצריך לעמוד בזמן הברכה אם רוצה להוציאה, ונראה דאף כשמדליק רק כשליח יכול לברך, אם אין להוכחה לכך], ועיין באג"מ אור"ח ח"א סימן ק"צ. וכן נהגו גדולי ישראל כשלא הגיעו בזמן לביתם, ואין העולם נזהרים בזה להדליק ע"י אשתו או ע"י שליח כשאנו בבית בזמן ההדלקה, ומדליקים לבד בשעה מאוחרת בלילה ואין נכון לעשות כן לכתחילה, אמנם אפשר בשעת הצורך שאם יגיע בזמן שעדיין ישנם אנשים בשוק, שהוא בערך כשעתיים שלוש אחר צאת הכוכבים [ותלוי בכל מקום], אפשר דיש להקל להדליק אז בעצמו, ולא להדליק ע"י אשתו, כיון שבזמנו יש מחשיבים את זה כזמן הדלקה שלא כלתה עדיין רגל מהשוק, ראה מש"כ בסימן... ובשעת הצורך יעשו שאלת חכם. ומותר לאדם לעשות מלאכה בזמן שמדליקים עליו בביתו.

אבל בשו"ת שבט הלוי ח"ד סימן ס"ו כתב שעדיף להדליק בעצמו מאוחר מאשר הדלקה בזמן ע"י שליח, וכתב דמצווה בו יותר מבשלוחו עדיף על זריזין מקדימין למצווה, [לכאורה זה לא דין של זריזין אלא ענין של זמן ההדלקה], ולא ידליק ע"י שליח ואף לא ע"י אשתו, אמנם נראה דאם כשיבוא לביתו יהיה כבר זמן של כלה רגל מהשוק לכוע"מ ידליק ע"י שליח בזמן מאשר ע"י לאחר זמן של כלתה רגל מהשוק.

(ה) מי שהדליק עליו נר חנוכה בביתו והוא לא ידליק כבר נר חנוכה באותו הלילה, נחלקו הפוסקים אם יברך ברכת שעשה ניסים ושהחיינו על ראיתו נר חנוכה במקום שהוא נמצא, עיין במ"ב סימן תרע"ו ס"ק ו'. [וראה בשעה"צ שם ס"ק ג' מהמאירי, ובבה"ל סימן תרצ"ב סעיף א' ד"ה ושהחיינו, שמי שאין לו להדליק ואינו במקום שאפשר לו לראות, שיברך ביום הראשון שהחיינו ועל הניסים ובשאר הימים על הניסים], ולכן טוב לשמוע מאחר שייציאו בברכות אלו. ואם לא בירך שהחיינו ביום הראשון משום דסמך על הדלקת אשתו, א"צ לברך למחרת שהחיינו, עיין במג"א ס"ק ב' ומ"ב ס"ק ד', דהדלקת אשתו חשוב כמו שהדליק בעצמו. אבל אם הדליק ע"י שליח ולא ע"י אשתו יברך למחרת שהחיינו.

הארתם כבר
את השכנים?

לא שוכחים אף חשפחה בחושיך <<< פרטים יצאו...

הדמעות הללו
קודש הן!

הפכים דמעות של צער לשמחה <<< פרטים יצאו...

להולדת הבן

הרב חיים דרשוביץ ומש'

הרב יצחק וילמן ומש'
השלום זכר יתקיים א"ה בליל ש"ק
ברח' רבי עקיבא 29

הרב שלמה שרים ומש'

להולדת הבן-הנכד

הרב מרדכי חנקין ומש'
רחמי הרב מנחם גולדמן ומש'

להולדת הבן-הנכד-הנני

הרב יאיר ברניאר ומש'
רחמי הרב שמאל גרוסמן ומש'
הסבא הרב שלמה פרידמן ומש'

להולדת הבת-הנכדה

הרב אלחנן קנר ומש'
רחמי הרב שרגא גבהרד ומש'

בהכנסו לנועם עול תו"מ

הרב יחיאל זלוטניק ומש'
ובנם הבח' אליהו שיחי'
העליה לתורה וקידושא רבא
(עד 10:45) יתקיימו א"ה בביהכ"נ
מאור שרגא' תחילת התפילה 7:25

הרב יהושע כהן ומש'
ובנם הבח' רפאל שיחי'
העליה לתורה וקידוש יתקיימו א"ה
בביהכ"נ חניכי ישיבות ספרדים רח'
אבטליון. תחילת התפילה 7:30

הרב משה חיים לינשטיין ומש'
ובנם הבח' יעקב ישראל שיחי'

באירוסי הבן

הרב יוסף שמן ומש'
ובנם החותן דוד שיחי'

באירוסי הבת

הרב יעקב וויג ומש'

באירוסי הבת-הנכדה

הרב יוחנן וולף ומש'
ואביו הרב יוסף וולף ומש'

בנישואי הבן

הרב אבשלום מור ומש'
ובנם החותן מאיר שיחי'

בנישואי הבת

הרב מנחם גרינוולד ומש'

ישמח לב מבקשי ה'

הננו שמחים להודיע לאברכים ובני עליה
היקרים כי בס"ד יפתח שיעור חדש
בשעור ההקדמות למהרח"ו זיע"א
מפי הגאון רבי יצחק הלל שליט"א
[בן המקובל רבי יעקב משה הלל שליט"א
ר"י אהבת שלום]
לפרטים 05486664
להצטרפות וקבלת עדכונים 033137483

פרשת השבוע

עם לבן גרתי (ל"ב, ה')

ולא למדתי ממעשיו הרעים (רש"י)

מקשים המפרשים, מה ראה יעקב לספר
דברים אלו לעשיו הרשע.

הקדוש בעל החפץ חיים ז"ל היה מפרש
דברי יעקב ע"ה, כי הכונה בזה שהתאונן
ותבע מעצמו, שלא הגיע ועסק במעשיו
הטובים, כפי שעסק והגיע לבן במעשיו
הרעים, והיינו שלא התאמץ כל כך
במעשים טובים, כמו שלבן התאמץ
במעשים רעים. (רבי אלחנן וסרמן)

הגאון רבי ישראל מסלנט ז"ל אמר, שמה
שאין אנו שונאים את המינים כל כך, כמו
שהם שונאים אותנו. הוא מפני שאין אנחנו
כל כך "צדיקים" כמו שהם "רשעים"

כי יפגשך עשו אחי ושאלך לאמר למי אתה ואנה תלך ולמי אלה לפניך ואמרת לעבדך ליעקב מנחה היא שלוחה לאדני לעשו (ל"ב, יח-יט)

ביאור הכתוב הוא, שעשו ישאל להם,
שאף שהבהמות הן מנחה שלוחה עבורו,
אבל מה עם העבדים עצמם, האם הם
נכללו במנחה של יעקב או לא.

ודע "למי אתה" פי אתה - העבד עצמו -
למי שייך. ועל זה אמר להם יעקב שיגיד
"לעבדך ליעקב", שאכן הבהמות הן מתנה
שלוחה עבורו בידי העבדים, אבל העבדים
עצמם לא נכללו במתנה. והמעם שלא כלל,
משום שהרי זה כהמוכר עבדו לעכרם,
שאסור, מפני שמפריעו מן המצוות (עי'
גיטין מג, ע"ב). (הגר"ח מבריסק)

על כן לא יאכלו בני ישראל את גיד

הנשה (ל"ב, ל"ג)

בפסוק זה מרומזים כל ימי הצומות
שחייב בהם אדם מישראל:

'את' ראשי תיבות 'תשעה באב' וכן
'תענית אסתר'.

'גיד' ג' כנגד ג' בתשרי, י' כנגד עשרה
במטב וכנגד עשרה בתשרי, יוהכ"פ.

'יג' כנגד תענית אסתר. כמירכ גיד
בגימטריא י"ז כנגד י"ז בתמוז.

'הנשה' אותיות 'השנה'. היינו, 'לא יאכלו
בני ישראל' בימי 'את גיד' שבשנה...

(ש"ך עה"ת)

וישם את השפחות ואת ילדיהן ראשונה (ל"ג, ב')

מעשה אבות סימן לבנים.

מרמז פרשה זו על זמן הגאולה העתידה.
שבתקופת עקבתא דמשיחא יהיו מנהיגי
ישראל מתוך הערב רב, בבחינת 'השפחות
וילדיהן ראשונה'. המון בית ישראל
ינוהו אחריהם, בהיותם בחינת 'לאה
וילדיה' אשר במדרגה השניה, ואילו
בדינא התחתונה יהיו התלמידי חכמים
שבדור, אשר כ"רחל ויוסף אחרונים' יהיו
הם שפלים ונבזים יותר מכל, אחרונים
בחיבותם.

ויפל על צוארו וישקו (ל"ג, ד')

בוא וראה כוחו של שוחז. עשיו הרשע
שמר בלבו טינה ליעקב במשך כל אותן
שלשים ושש שנה. כל אותו זמן נטר

אותו רשע טינה לאחיו וחשב להרוג
אותו. לפי דברי חז"ל סיפרו השלוחים
שחזרו מעשיו ליעקב, כי עשיו בשנאתו
הראשונה, וכל שנינו לא חל בדעתו. ובכל
זאת, אך השתחוה יעקב לפני הכל ובטל
כעפרא דארעא. מיד נפל על צואריו
ונשקו. זה כוחו של שוחז הכבוד, וזו
חולשתו של האדם. (מליץ יוסר)

אך בזאת נאות לכם אם תהיו כמונו (ל"ד, ט')

רבנו יהונתן אייבשיץ מפרש, כי לפי
פשוטו של מקרא היתה הצעה זו כדי
'ליידי' את תושבי שכם. הבינו בני יעקב
כי אם יבקשו מהם לימול, הרי יחשבו
כבני ישראל, ואז יוכלו לנקום בהם באין
מפריע, שהרי אף אחד לא ימחה על
הריגתם של יהודים...

רבי אפרים מלונטישץ מסביר ומוסיף
כי זהו באורו של הכתוב "ויבואו על העיר
בטח ויהרגו כל זכר" (פסוק כ"ה). מלמד
הפסוק כי בטוחים היו בבואם על העיר
ולא חששו מתגובת הכנעני, שכן ידעו כי
הללו לא יגיבו על הריגתם של אלו אשר
נכנסו בדת הנימולים ואשר פרשו מהם...

(כלי יקר ותפארת יהונתן)

ויקרא את שמו ישראל (ל"ה, י')

בשם זה אשר שמו לו עתה להקרא בשם
"ישראל", רמז לו היות כלול בו כל האבות
והאמהות בשם ישראל, ר"ת יצחק, יעקב,
שרה, רבקה, רחל, אברהם, לאה. כי הוא
יעקר לכולם. (האריז"ל)

הקהילה התורנית אלעד

ברכת מזל טוב שלוחה למע"כ ראש כולל "מדש אליהו"

הגאון רבי צבי פכטר שליט"א

לרגל השמחה בהכנסו לנועם עול תורה ומצוות של
הנכד אליהו זלוטניק בן לחתנו רבי יחיאל מיכל זלוטניק

יהא רעווא מן שמאי שיעלה הנער במעלות התורה והיראה
ויזכו הוריו וזקניו לרוות רוב נחת דקד' ממנו ומכל יו"ח

בית הכנסת "אבי עזרי"

הננו להודיע כי השיעור בעניני תפילה והמסתעף

יתקיים השבוע מוצ"ש פ' תולדות בשעה 21:30 מפי
הרה"ג רבי גדליה הוניגסברג שליט"א

רב ביה"ג "שונה הלכות" ב"ב

ציבור שוחרי תורה ומוסר מוזמן

הקהילה התורנית אלעד

כוס תנחומים נשגר ללידינו הנכבד

הרה"ג רבי ראובן כץ שליט"א

ר"מ ישיבת "בני ראובן"

בפטירת אביו הרה"ג רבי מאיר שמואל כץ ז"ל
המקום ירפא לשברכם וינחם אתכם בתוך שאר אבלי

ציון וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד
הר"ר ראובן ישב שבעה ביום שיש (מ-9:30) ברח' רייזן בן עזריאל 7

הקהילה התורנית אלעד

כוס תנחומים נשגר ללידינו הנכבד

רבי שמואל חיים הילמן שליט"א

בפטירת אביו הרה"ג מנחם יצחק הילמן ז"ל
המקום ירפא לשברכם וינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון
וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד

נושאים בהלכה

המדרש נועד לעורר את לב חמציניים בלבד ולא לפסוק חלכה למעשה

הרה"ג רבי שמואל ברוך גנוט מראשי ישיבת "משנת המלך"

עמידה בפני העוסק במצוה ועמידה בפני מדליק נר חנוכה

שו"ע י"ד (שסא, ד): "אפילו במקום שאינו צריך ללוות את המת, צריך לעמוד מפניו". וכתב הט"ז (סק"ב): "פי' מפני העוסקים עמו שהם גומלי חסדים, כן הוא בטור בשם ירושלמי דקאמר אלן דקיימי מיתא לא קיימי מקמי מיתא אלא מקמי אלן דגמלין לו חסד וכו'. ומ"מ נ"ל ללמוד דבכל דבר מצוה שאדם הולך ומתעסק בה יש לעמוד לפניו, וכן משמע בפ"ק דקידושין (דף ל"ג) א"ר יוסי בר אבין בוא וראה כמה חביבה מצוה בשעתה שהרי מפניהם עומדים בעלי אומניות ומפני תלמיד חכם אין עומדים, משמע כל מצוה, ע"ל. ומד' הרמב"ם בפיהמ"ש בביכורים נראה דהא דעמדו בפני מבאי הביכורים, היה מפני כבוד הציבור, שהיו קהל, וכבר העיר האדר"ת בספרו דלפי"ז א"צ לעמוד לפני יחיד העושה מצוה. ובפ"ת (י"ד רנ, א) הביא (א) תשובת יד אליהו (סימן נד) שכתב דצריך לעמוד מפני הגובה צדקה בשעה שהולך וגובה מאיש לאיש כמו מפני כל עושי מצוה, אכן אם זה הגובה מקבל שכר על טרחתו אינו בכלל זה, ע"ש. (ובעבר נדברתי עם מו"ר רבינו הגר"ח קניבסקי הכ"מ בענין זה, של עמידה בפני כל גבאי הצדקה הרבים שבאים לאסוף כסף בכוללים, האם צריך לעמוד בפניהם, וציין לדברים אלו, שאם לוקחים לעצמם אחוזים מהתרומות, א"צ לעמוד בפניהם). ועי' שו"ת תשובות והנהגות ח"ד סי' ריח.

והנה גדר הדבר צריך בירור, שהרי כולנו רואים בכל עת מקיימי מצוות ואנו לא קמים בפניהם. וכי אנו עומדים בפני אדם העומד ומתפלל שמונה עשרה, כשאנו לא בצידי או מאחוריו? האם צריך לעמוד כשאנו רואים אדם אחר התוקע בשופר או מדליק נרות שבת וחנוכה או מניח תפילין ועושה שילוח הקן?

ואמנם לשון הש"ס בקידושין הוא "חביבה מצוה בשעתה", ואפשר להכוונה למצוות לשעתן ולא במצוות שבכל יום ויום. [ואולם עי' פסחים ס"ח ב': "אמר רבי שמעון בא וראה כמה חביבה מצוה בשעתה שהרי הקטר חלבים ואברים ופדרים כשרים כל הלילה ואין ממתינים להם עד שתחשך. והנה התם איירי בהקטר חלבים ואברים דכל יום ויום", וכן בפסחים ק"ה סו"א: "ואם אין לו אלא כוס אחד אומר עליו קידוש היום מפני שקידוש היום קודם לכבוד יום (וכבוד לילה) ואם איתא לישבוקי עד למחר וליעביד ביה תרתי אמר ליה חביבה מצוה בשעתה". והתם היא מצות קידוש שבכל שבת. ואמנם ביאר יפה ידידי הרה"ג רבי יחזקאל מוס שליט"א דהתם הכוונה היא לדולי נקיים המצוה בזמן זה ע"י דחיית השבת, לא תקויים המצוה בשעתה, וחביבה עשיית המצוה בשעתה שדוחה שאר דברים, אך אינו ענין לכבוד מצוה בשעתה, ושפ"ת].

ומצאתי ד' שו"ת נודע ביהודה (קמא א"ח סי' כז), שכתב כך: "והנה עלה בדעתי שלא אמרו אונן פטור מכל המצוות אלא במצוות הנהגות בכל יום, שאם אתה מחייב האונן בהם נמצא ברוב פעמים יתבזה המת ולא יהיה מתעסק עמו, אבל המצוות הנהגות בזמנים ידועים ואין להן תשלומין דחביבה מצוה בשעתה בזה אין אנינות דוחה אותה, ואף שגם תפלה וק"ש אף שנוהגים למחר, מ"מ

מצוה זו כבר עברה ועבר זמנו בטל קרבנו, מ"מ לא מקרי חביבה מצוה בשעתה, ותודע שהרי רצה לומר במסכת המשך בעמוד 3

הקהילה התורנית אלעד

על זה היה דוה ליבנו

בלב קרוע וכואב עד דכדוכה של נפש אנו מבכים על הסתלקותו של האי גברא יקירא אשר הרבה תורה ויראת שמים בעירנו רבות בשנים, האיר פניו לכל אדם ולא החזיק טיבותא לנפשיה מזדכן ביסורים רבים וקיבלם באהבה רב קהילת "תפילה למשה"

הרב הגאון רבי אופיו חי בודה זצ"ל

בעל הנחמות ישלח דברו ממרום וירפא לכל בני המשפחה ובתוכם לבנו ממשיך דרכו הרה"ג רבי נתנאל שליט"א וינחמם בתוך אבלי ציון וירושלים ובהמשך דרכו ינחמו וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שוף ה'

כוס תנחומים נשגר בזאת קמיה הגאון המופלג ר"מ דיישיבתנו מרביץ תורה ביישיבתנו מאלף תלמידנו בינה ומעמידים בקרן אורה בהבנה ובקריאות וישרות הסברא

הגאון רבי ראובן הכהן כץ שליט"א
על השבר אשר הושבר בפטירת אביו הדגול חכם לב חם לכל דבר שבקדושה הרב ר' מאיר שמואל זצ"ל

דורפא לשבורי לב ישלח צרי ומרפא לו ולכל המשפחה הרוממה בעל הנחמות ינחמם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ובהמשך הרבצת התורה והעמדת דורות ישרים מבורכים ינחמו ולא יוסיפו לדאבה עוד

ראש הישיבה רבני הישיבה ותלמידיה

קול התורה

כוס של ברכה

בלב מלא שמחה נשגר ברת מז"ט ליידינו יקיר אשר ידיו רב לו בסיוע לכלול ולפרט, העומד לימינו באופן תמידי

הרב שמואל גרוסמן שליט"א

לרגל השמחה בהולדת נכדו בן לחתנו הרב יאיר ברויאר במז"ט

יהא רעווא מן שמיא שיזכו אביה ואמה לגדלה לתורה לחופה ומעט"ט וירדו זקניה והוריה רוב נחת מכל יו"ח

תלמוד תורה 'דעת תורה'

רח' אבן גבירול 21-17 אלעד

מיסודו של מרן הגר"ח קנייבסקי זצוק"ל

הודיע על רישום תלמידים
הננו להודיע כי הרישום לת"ת ולגני הילדים (גילאי 3-4) לקראת שנה"ל תשפ"ד הבעל"ט יחל בעזה"ת ביום שני י"ח בכסלו ויסתיים ביום שישי כ"ב בכסלו (כולל) הרישום יתקיים במשרדי הת"ת ברחוב אבן גבירול בין השעות 13:30-8:30 ובין השעות 16:30-15:30 (ביום ו' רישום עד 11:45 בלבד)

לצורך הרישום חובה להביא ת.זהות של שני ההורים + ספח אין ברישום התחייבות לקבלת התלמיד, המותנית בועדת קבלה. **ביקרא דאורייתא, ההנהלה**

תלמוד תורה 'חנן לנער'

(סלבודקא)

מיסודו של מרן הגר"נ קרליץ זצוק"ל

ובנשיאותו של מרן הגר"מ הירש שליט"א

הננו שמחים להודיע שהרישום לשנה"ל תשפ"ד הבעל"ט יתקיים במשרד הת"ת רח' רשב"י 16 בימים ראשון עד שישי י"ז - כ"ב בכסלו בין השעות 13:00-9:00 (לברורים 039090266)

לצורך הרישום יש להצטייד בת.ז. של שני ההורים כולל ספח **בברכת התורה, ההנהלה**

תלמוד תורה 'דרכי שלום'

מיסודו של מרן הגר"א"ל שטיינמן זצוק"ל

ובנשיאותו של מרן הגר"מ אזרחי שליט"א

רח' רבי פנחס בן יאיר א' אלעד

לבני התורה שיחיו

הננו להודיע כי מילוי טפסי בקשה לרישום לגני הילדים (גילאי 3 - 4) שעי"ת הת"ת לשנה"ל התשפ"ד הבעל"ט יתקיים אי"ה החל מיום ראשון י"ז בכסלו עד ליום שישי כ"ב בכסלו בלבד במשרדי הת"ת בימים א-ה בין השעות 15:00-9:30 וביום ו' 11:45-8:30

מילוי הטפסים ייערך ע"י שני ההורים כמו"כ חובה להביא ת.ז. כולל ספח **ביקרא דאורייתא, ההנהלה**

תלמוד תורה 'דרכי שמואל'

ע"ש מרן הגר"ש אויערבאך זצוק"ל

רח' רבי יהודה הנשיא 109 אלעד

הננו שמחים להודיע שהרישום גילאי 3 לשנה"ל תשפ"ד הבעל"ט יתקיים במזכירות הת"ת רח' רבי יהודה הנשיא 109 (ע"י "קוים") בימים שני עד חמישי י"ח-כ"א כסלו בין השעות 15:00-13:30

לצורך הרישום יש להצטייד בת.ז. של שני ההורים כולל ספח, כמו"כ הרישום לא מהווה התחייבות לקבלה **ביקרא דאורייתא, ההנהלה**

תלמוד תורה 'קהילות יעקב' החדש

בנשיאות המרא דאתרא שליט"א

רח' הלל 28 אלעד טל: 9087589

קרית חינוך "תפארת יוסף" רח' רשב"י 14 טל: 9080225

לבני התורה שיחיו!

הננו להודיע כי הרישום לחיידר לגילאי 3 לשנה"ל הבעל"ט תשפ"ד מתקיים בס"ד מיום ראשון י"ז בכסלו עד יום שלישי י"ט בכסלו תשפ"ג הרישום מתקיים במשרדי הת"ת ברח' הלל וברח' רשב"י בין השעות: 1:00 - 8:00

נ.ב. יש להביא צילום ת.ז. של שני ההורים **בברכת התורה, ההנהלה**

תלמוד תורה 'תורת חסד'

רח' רבי יהודה הנשיא 55 אלעד

הננו להודיעכם על ההרשמה לשנת הלימודים תשפ"ד לכיתת הגן - גילאי 3 (ילידי 2020) ולכיתה א' (ילידי 2017) הרישום מיום ראשון י"ז בכסלו.

בימים א - ה בשעות 13:00-8:00 וביום ו' 11:00-8:00. במשרדי הת"ת רח' יהודה הנשיא 55-53 טל: 03-9071466

נא להצטייד בתעודת זהות + ספח ובו פרטי הילד.
- אין בהליך הרישום משום התחייבות לקבלת התלמיד והקבלה כפופה לוועדת קבלה ולתקנון התלמוד תורה. **בברכת התורה, ההנהלה**